

Inatsisartunut ilaasortaq,
Jens Frederik Nielsen, Demokraatit
Maani/

§ 37 naapertorlugu Jens Frederik Nielsen-nip apeqquteqaataanut akissut

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 malillugu Kalaallit aalisariutaanni inuttalersuisarneq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqarsimavutit. Apeqqut suliassaqarfigisannit akineqartussanngorlugu innersuunneqarnikuuvoq.

Apeqqut:

1. Sooq upernaq 2023 inuttalersuisarneq pillugu nalunaarutip nassuiaatitaa allannngortinneqarpa?

Akissut:

Aallarniutigalugu apeqqutitut tunngavilersuutigisanni ernumassutigigunarlugu allatannut atatillugu oqaatigilara Naalakkersuisut, uanga, naalakkersuisoqarfiga KANUAANA-lu kalaallit soqutigisaannik akerlilersuinngitsugut qularutigineqassanngitsooq. Paarlaattuanik tamatta sapinngisarput tamaat naapertorlugu inuussutissarsiummi sapinngisamik pitsaanerpaamik aporfeqannginnerpaamillu atugassaqartoqarnissaa sulissutigaarput, soorunalimi aalisarsinnaanermut piumasaqaatit tamat oqartussaaqataanerit tunngavigalugu aalajangiussat naapertorlugit naammassillugit.

Imartatsinni isumalluutinik atuisinnaassagaanni kalaallit angallataani inuttalersuinermut malittarisassat tassunga atuuttussatut aalajangersakkavut assersuutitut atornerqarsinnaapput.

Malittarisassanut tunngaviupput, aalisariutini inuttaasut sapinngisamik amerlanerpaat kalaaliunissaat. Isiginnittariaaseq taanna qujanartumik politikikkut siammassissumik tapersersorneqarpoq inuussutissarsiortunillu aamma ilalerneqarluni. Taamatut isiginnittariaaseqarneq nalunaarummi marlunnik piumasaqaateqarnikkut piviusunngortinneqarpoq, taakkulu aalisariutini inuttaasunut nalinginnaasunut tamanut aammalu aqumiut 60%-iinut atuullutik, tassa:

1. Inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimassapput ukiullu siuliini marlunni Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsugaasimassallutik, aammalu
2. Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartartuussapput, ukiullu siuliini marlunni Kalaallit Nunaanni akileraartartuusimassallutik.

Ulloq: 4-08-2023
Suliap normua: 2023 - 6869
All. nr. 23243552

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Malittarisassaasut soorunami eqqartorneqarsinnaapput kisianni piumasaqaatinik allannguisoqassappat imaluunniit sakkukillisoqassappat tamatumunnga tunngavissaqarluartariaqarpoq.

Aalisarnermi piumasaqaatit naammassineqarnersut nakkutigisussanngorlugit KANUAANA pilersinneqarnikuvoq. Aalisariutini inuttalersuisarnermut malittarisassat tungaasigut piumasaqaatinik marlunnik, qulaani taaneqareersunik, eqquutsitsinermut uppersarsaaqqusisoqartarpoq, piumasaqaatimullu siullermut atatillugu najugaqarnermut uppersarsaatit umiarsuaatileqatigiinnit nassiusorneqartarlutik.

Amerlanertigut CPR pillugu inatsit (Qitiusumik inuit nalunaarsorsimaffiat pillugu inatsit) naapertorlugu aalisariutini inuttaasut najugarisaminnut imaluunniit aalajangersimasumik najugarisaminnut nalunaarsugaasarput. Ilaatigut - matumani inuit 25-t sinnerlugit pineqarput - najugarisaq "ilisimaneqanngitsutut" nalunaarsugaasarpoq, upernaallu manna tungaanut KANUAANA-p inuit qitiusumik nalunaarsorsimaffianni ilisimaneqanngitsumik najugaqartutut nalunaarsukkat nunatsinni najugaqartuunissaat naatsorsuutigisarsimavaa.

Taamaanngitsorli paasinarsivoq. KANUAANA-p paasivaa, taamatut nalunaarsugaasut ilaat Kalaallit Nunaata avataani najugaqartuusut, naak Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartuusussaagaluarlutik. Inuit pineqartut Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnissamut piumasaqaatinut naammassinninngillat, taamaammallu aalisariutini inuttaasunut taamatut piumasaqaatinik naammassinnittutut naatsorsuinermi "ilanngunneqartassanatik".

Ilisimasat tunngavigalugit najugaqarnermut uppersarsaatit "ilisimaneqanngitsumik" nalunaarsugaasut piumasaqaatinik naammassinninnermut naammattumik uppersarsaatissaanngilaq, taamaammallu KANUAANA umiarsuaatileqatigiinnut nalunaarnikuulluni taamatut pisoqartillugu nunatsinnut attuumassuteqarneq allatigut uppersarsarneqartariaqassasoq. Taamatut nalunaaruteqarneq ukioq manna aprillip aallartilaarnerani umiarsuaatileqatigiinnut allakkiaqarnikkut pivoq.

Allakkiami KANUAANA nassuiaavoq, malittarisassat allatut paasineqartalersimasut. Isumaga naapertorlugu tamanna eqqortuunngilaq. Qulaani allaqqasut naapertorlugit umiarsuaatileqatigiit ilumut aalisariutini inuttaasut pillugit malittarisassanik eqquutsitsinersut nakkutigisinnaaniarlugit KANUAANA suleriaatsiminik allannguisariaqarsimavoq.

Suleriaatsimik allannguinerup aporfeqanngitsumik ikaarsaarfigineqarnissaa qulakkeerniarlugu KANUAANA umiarsuaatileqatigiinnik aammalu Sulisitsisut-nik ataatsimeeqateqarsimavoq. Paasinninnera naapertorlugu, ingammik Sulisitsisut KANUAANA-llu kingullermik ataatsimeeqatigiinnerata kingorna, pissutsit pillugit aammalu uppersarsaasarnermut piumasaqaatinut paasinneqatigiittoqarpoq. Piffissami kingullermi tusagassiuutit aqutugalugit nalaatavut ajoraluartumik paasinarsisippaat, Sulisitsisut tamanna pillugu isummatik allanngortissimagaat.

Uppersarsaasarnermut suleriaaseq oqilisarniarlugu KANUAANA-p Sulisitsisut-nik oqaloqatiginninnerit aallartinnikuuai.

a. Inuussutissarsiortut aammalu inuussutissarsiummik kattuffiit tusarniaqqaarnagit inuttalersuineq pillugu nalunaarutip allatut nassuiarneqarnissaa sunik peqquteqarpa?

Qulaani taaneqareersutut malittarisassat qanoq paasineqarnerannut allanngortoqarsimangilaq, taamaallaalli KANUAANA piumasaqaatinut naammassinninnermik uppersaasarnermut allannguisimalluni, allannguinerlu taanna pisariaqarsimalluni siornatigut naammaginangitsumik uppersaasoqartarsimasoq paasineqarmat. KANUAANA-p inuussutissarsiortut naleqqussaannissaannut piffissalerlugit nalunaarfigai, aammalu ajornanginnerpaamik ikaarsaariarneq qanoq iluseqassanersoq eqqartorniartugut inuussutissarsiortunik oqaloqatiginnissimalluni.

b. Inuttalersuisarneq pillugu nalunaarutip allatut nassuiaatitaata allanngortinneqarnissaa kiap aaliangigarivaa?

KANUAANA uppersaanissamut piumasaqaatit allanngortinnissaannut aalajangerpoq, taamaaliortoqanngippat aalisariutini inuttalersuisarnermut malittarisassanik eqquutsitsisoqarnersoq qulakkeerneqarsinnaanngimmat.

c. Siusinnerusukkut inuttalersuisarneq pillugu nalunaarutip nassuiaatitaata ajornartorsiutit suut kingunerimmagit, nassuiaatip allanngortinneqarnissaa pisariaqartinneqalersimava?

Apeqquummut 1-imut akissut innersuussutigineqarpoq.

2. Kalaallit ukiorpassuarni nunatsinni avataasiortuni inuttaasimasut, maanna avataasiortuni inuttaasinnaajunnaarnerat Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat?

Apeqquummut tunngaviusoq eqqunngilaq, tassa suleriaatsip allanngorneratigut piumasaqaatinik naammassinnilluni aalisariutini inuttatut sulisorineqarsinnaammata. Apeqquummut 1-imut akissut tamarmiusoq innersuussutigineqarpoq.

a. Inuttalersuisarneq pillugu nalunaarutip nassuiaatitaata allanngortinneratigut umiartortut qassit Naalakkersuisunit eqqugaassanganerpat?

Imaalluarsinnaavoq maanna aalisariutini inuttaasut akornanni Kalaallit Nunaata avataani najugaqartoqartoq nunatsinnili qitiusumik inuit nalunaarsorsimaffianni ilisimaneqanngitsumik najugaqarfeqartutut nalunaarsukkanik. Inuit taakku aalisariutini inuttalersuisarneq pillugu nalunaarummi piumasaqaatinik naammassinninngillat, siunissamilu pitsaannerusumik nakkutiginnittoqarneratigut taakkununga kinguneqassaaq.

KANUAANA allattorsimaffiliorsimavoq, taannalu naapertorlugut maannakkut inuit 25-t najugaqarfii ilisimaneqanngitsutut nalunaarsugaapput. Inuussutissarsiortut naalakkersuisoqarfimmuut ilisimatitsippu, taakkununga katillugit tallimat angerlarsimaffeqanngitsuusut. Inuit taakku Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnerat allatigut uppersarneqarpat allannguutimik sunnerneqarnaviannngillat.

Allattorsimaffimmi allaqqasut allat piunasaqaatinik naammassinnippata aalisariutini inuttatut sulinertik attassinnaavaat, tassa Kalaallit Nunaanni najugaqarpata.

3. Naalakkersuisut suliamut tunngasunik paasissutissanik allanik paasissutissiisinnaappat?

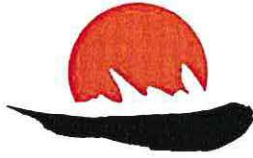
Neriuppunga qulaaniittut apequtinnut naammattumik akissutaassasut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Karl Tobiassen

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq

28. juli 2023

Inatsisartut ingerlatsinermut maleruagassaasa § 37 imm. 1 tunngavigalugu Naalakkersuisunut ukuningga apeqquteqaateqarpunga:

Naalakkersuisunut apeqquteqaatit:

1. **Sooq upernaag 2023 inuttalersuisarneq pillugu nalunaarutip nassuiaatitaa allanngortinneqarpa?**
  - a. **Inuussutissarsiortut aammalu inuussutissarsiummik kattuffiit tusarniaqqaarnagit inuttalersuineq pillugu nalunaarutip allatut nassuiarneqarnissaa sunik peqquteqarpa?**
  - b. **Inuttalersuisarneq pillugu nalunaarutip allatut nassuiaatitaata allanngortinneqarnissaa kiap aaliangigarivaa?**
  - c. **Siusinnerusukkut inuttalersuisarneq pillugu nalunaarutip nassuiaatitaata ajornartorsiutit suut kingunerimmagit, nassuiaatip allanngortinneqarnissaa pisariaqartinneqalersimava?**
2. **Kalaallit ukiorpassuarni nunatsinni avataasiortuni inuttaasimasut, maanna avataasiortuni inuttaasinnaajunnaarnerat Naalakkersuisut qanoq isumaqarfigaat?**
  - a. **Inuttalersuisarneq pillugu nalunaarutip nassuiaatitaata allanngortinneratigut umiartortut qassit Naalakkersuisunit eqqugaassangatinneqarpat?**
3. **Naalakkersuisut suliamut tunngasunik paasissutissanik allanik paasissutissiisinnappat?**

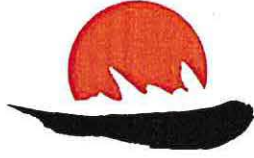
(Inatsisartunut ilaasortaq Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Kalaallit aalisariutaanni inuttalersuisarneq pillugu Namminersornerullutik nalunaarutaat nr. 13, 17. november 2011-imeersup (Inuttalersuisarnermut nalunaarut) ukiorpassuarni oqaasertai allanngortinneqarsimangillat. Sunali pissutigisimanerlugu Naalakkersuisut/GFLK-p nalunaarutip nassuiaatitaa uani upernaami 2023 allanngortissimavaat. Eqqarsarluarnerorpasinngilaq, ajoqutaarujussuarlunilu inuussutissarsiummut aammalu imarsiortunut.

Pingaartumik ajornartorsiutaavoq inuttat angerlarsimaffeqarsimangitsut piffissami aalajangersimasumi imaluunniit allamik peqquteqarlutik ilisimaneqanngitsumik adressedqarsimasut atorfinitsinneqarsinnaajunnaarmata. Maannakkut inuttat Kalaallit Nunaanni ukiuni marlunni aalajangersimasumik najugaqarsimassapput inuttanngussagunik. Tamassuma kinguneraa, kalaaleq angut arnarluunniit aqagu aalajangersimasumik najugaqaleruni, pineqartoq aatsaat avataasiortuni sulilersinnaalluni ukiut marluk qaangiuppata.

Eqqarsaatigilluarneqarsimangilluinnartutut isikkoqarpoq, kingunerissammagumi, kalaallit pikkorissut sulinissaminut akornusersorneqarnerannik, akerlianillu pisortat ikiorsiissutaannik assigisaannilluunniit inuussuteqalerlutik. Kialluunniimmi soqutigisarissinnaangilaa – pingaartumik eqqarsaatigalugu, inatsimmik

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

allannguisoqannginnera, uuminngaannarli, allaffissornerujussuarmi tassanngaannaq inatsisip
nassuiaatitaata nutaanngortinneqarneranik.

Kalaallinik imarsiortunik pikkorissunik arlalinnik naammattuugaqarpunga, ikisinnaajunnaartunik.
Ugguarnarpoq kalaallinut aammalu kalaallit suliffeqarfiutaannut. Soorluli imaattoq, Naalakkersuisut/GLK-p
uani pineqartumi kalaallit soqutigisaat akertilersoraat, tamannalu paatsiveerusimaarnarluinnarpoq.

Ullut suliffiusut qulit iluanni apeqqtinnut akissutisinissara qilanaaraara.